

Arlechinul

Pe Aurel Ivan l-am cunoscut undeva, la țară, în comuna Țifești, județul Vrancea.

Avăzut revista *Viața militară* – pe care o făcusem cadou gazdei – și a început să citească. Răsfoia și se oprea atent la câte un articol. Îi aducea aminte, probabil, de momentele de cătănie, din vremea tinereții, când era soldat la tancuri. A stat câteva secunde, după care a plecat aproape în fugă ca să revină cu două dosare. Primul conținea o colecție de caricaturi și o revistă din anii '70, în care publicase câteva dintre ele și obținuse chiar un premiu, iar al doilea, un volum de poezii intitulat *Arlechin de iarbă*. Dar, este mult spus un volum... Era doar un caiet de matematică pe care mi l-a oferit pentru lectură. Și am descoperit pe acele foi învechite o poezie oarecum ermetică, în stil apropiat de cel a lui Blaga, cu asocieri de termeni și o forță a expresiei de-a dreptul cuceritoare. Aurel Ivan, cel care se autointitula *un simplu țaran*, a reușit să surprindă în versul său profund trăirile cele mai adânci ale omului care se confundă până la pierzanie cu natura: *Ca orele somnului/ bat pietrele drumului/ și, fără să vreau,/ sorb luminile stelelor/ cuibărite în ochii păianjenilor/ și tac:/ Tac ca o creangă roasă de cariul timpului,/ tac ca o umbră ce-și sapă mormântul,/ tac ca un vierme ce roade/ cu lăcomie semințe ale nopții/ rod al necunoașterii/ umbra copacilor pe lună./ O clipă... plouă!* (Calm dur)

După inevitabila discuție despre poezie, care a urmat, prinzând curaj, într-un fel, a ținut să arate și alte lucrări. De data aceasta nu a mai venit cu poezii sau caricaturi, ci cu bibelouri făcute din rădăcini de copaci. Fiecare avea o formă stranie și o semnificație: *Monstrul intergalactic, Judecata de apoi, Violul, Marțianul* etc. Prin ce trecuse, oare, omul acesta de la țară, de reușea să găsească într-o rădăcină

oarecare tragedia unei femei siluite, teamă pentru judecata divină, prezența unei ființe extraterestre? Acest om chinuit și, în același timp, detașat... Am realizat că descoperisem un artist, pentru care viața fusese o aventură în care se întreba permanent ce caută, iar acum, la bătrânețe, nu mai avea decât o bibliotecă și o fetiță...

Îl văzusem de câteva ori plimbându-se pe ulița strâmtă și noroioasă din fața casei gazdei mele. Mergea cu pasul încet, gânditor, ca un om necăjit. În dreapta lui, agățându-i-se de mână, o fetiță de nouă ani părea un copil fericit. Era fetița pe care o considera a lui, copil rămas din marea iubire pe care o cunoscuse în pragul celei de-a doua tinereți. Pășeau amândoi pe uliță, aproape în cadentă, fără să arate că le pasă cătuși de puțin de lume. Fetitei poate din cauză că este prea mică pentru a se fi gândit la asta, iar tatălui... probabil din lipsă de timp.

Casa unde locuiau a răzbit multe ierni. Acum, însă, primește zăpezile până aproape de dormitor. Doar biblioteca, aproape singura piesă de mobilier care a rezistat sărăciei, vorbește despre capul familiei așa cum nimeni altcineva n-ar putea-o face. Vorbește despre omul care se identifică atât de bine cu natura, fără să nege niciun moment apartenența la aceasta.

La prima vedere, Aurel Ivan nu pare nici poet, nici caricaturist. Nimic mai mult decât un simplu țaran. Pe când era adolescent, avea toate atuurile să devină un om bogat.

Provenea dintr-o familie instărită și a lucrat într-un restaurant după terminarea unei școli post-liceale. Lucrurile îi mergeau din plin. Dar... ce să caute un artist, un idealist, într-un spațiu comercial? Nu a avut mult de așteptat până când, la un moment dat, s-a opus radical șefului care îl obliga să vândă carne alterată. Riposta a fost imediat sancționată, fiind

Ilustrație de Mihai ȘERBĂNESCU

concediat cu un implacabil I pe cartea de muncă. Regimul comunist i-a tăiat aproape toate șansele. Nu s-a mai putut angaja și a fugit în port, la Constanța, unde a lucrat ca hamal. Căra cuburi de gheață, vara și iarna, ca un om al nimănu. A răcit atât de rău încât a fost nevoit să stea la pat mai bine de trei luni. Forța fizică l-a părăsit cu fiecare zi, câte puțin. Și-a revenit, totuși, și a luptat cu orice necaz, neîncercând să-l ocolească, ci luându-l de-a dreptul, bărbătește, în piept. Dar nimic nu trece fără să lase urme. Asta o spune printr-un vers... *Iată pulsul ierbii/pustiul din noi/din cuvinte. /Ecolul lor ne devoră/și ne alungă/ca pe cățelii pământului.*

Se apropia, încet, de a doua tinerețe. Era într-o primăvară frumoasă. Natura, singurul său aliat, se trezise brusc din amorțire. Aurel Ivan privea pe fereastră, în dreptul căreia era așezat, de la măsuța veche, scrijelată și pătată de cerneală. Se gândea că n-are mai nimic pe lume, că este singur, singur. Se mira chiar că reușește să se păstreze atât de senin în fața acestui mister căruia oamenii îi dau o prea mare importanță: viața. Ce-i mai putea oferi lui această viață când simțea că a gustat-o pe deplin, că s-a bucurat de atâtea mii de ori răsfoind pagini vechi de carte, că poate să scrie în timp ce confrății lui de sapă stau în birt și discută politică?... Viața, pentru artistul din el, era ceva atât de firesc încât putea s-o accepte, s-o iubească și în același timp, să înțeleagă că ar ceda-o fără nicio problemă *domnișoarei în negru* de care se mai apropia în unele seri ploioase de toamnă, jucându-se cu un revolver vechi, nemțesc. Era împăcat cu sine și mereu aproape neutru la ceea ce se petrecea în juru-i. Primăvara îi zâmbea, iar el o primea prin fereastra soioasă de la măsuța prost fixată pe dușumele. Și scria pentru EA, cea care plecase de curând: *Te caut printre ierburi/ în grei ciorchini*

de rouă/ ca ochiul nopții râul piciorului desculț/ sol al iubirii – fragedă vestală/ pe ape nenuntite, corola să-ți deschizi. (Te caut)

O întâlnise într-un mod aproape banal. Era cunoscută drept *femeia ușoară* a satului. Un prieten *i-o dăduse* într-o seară, gândind că nu face altceva decât să-i paseze un oarecare ceas de fericire. Contra unei sume, firește. Dar, atunci când a văzut-o, când i s-a arătat pentru prima dată goală, într-o noapte tomnatică, Aurel a simțit că o zână bună i-a pășit pragul. A fost pentru o vreme beat de fericire. Alerga pe uliți și săruta pământul, părăndu-i-se că toate câte le îndurase în viață au fost cu un scop. Nici soarele parcă nu mai strălucea la fel, iar grădina plină de noroaie devenise brusc un iaz cu păstrăvi. Nu mai știa ce să facă, ar fi vrut să spună lumii întregi ce stare de grație l-a cuprins, cum casa lui a devenit deodată un cămin fericit, unde, la gura sobei de lut, scâncește încet un copil. Dorea ca toată lumea să știe că pentru el viața are cu adevărat un sens, că doi îngeri, o fetiță de câteva luni și o femeie, i-au dat, peste noapte, rațiunea de a trăi. Ar fi muncit mult pentru ele, ar fi săpat pământul zile întregi, ar fi zăbovit prin vii, la cules, înțepându-se în mărarini. Nimic nu ar fi fost prea mult ca să le știe fericite. Se uita în jur și nu înțelegea de unde atâta blazare, cum de unii oameni pot pur și simplu să stea degeaba sau să fie morocănoși, când el ar fi dansat toată ziua, chiar și în scurtele pauze de muncă.

Dar... n-a fost să fie de lungă durată. Ceea ce s-a petrecut în sufletul lui, întral ei a avut o altă rezonanță. Într-o zi, a fugit în Spania. Cu altcineva. Fără a se gândi vreodată la ce a lăsat în urmă. Și a lăsat... Un poet și o fetiță. Care lui, poetului, îi zice tată.

Locotenent Constantin MIREANU

Doar și

**Speranțe râvnite sparte-n miez de rău
mai caută-mi toamnă
adăpost în semințe
mi-alunghi cântăreții
ca pe aștrii pribegi
și râvna ierbii ce va să vie.
Vânt păstorind
peste ape păstor
mireasmă târzie
de-ambrozie-amară
Lacrima Ploii
topească-n zid
drumul lumină
Steaua polară...
Vămile-n cer
umbra mi-o-nchid
dorului dor – aerul doare.**

Melancolie

**Iată pulsul ierbii
pustiul din noi
din cuvinte.
Ecolul lor ne devoră
și ne alungă
ca pe cățelii pământului.
Kopotul ploii
ne conduce
pe marile bulevarde
lumina caducă
ce conferă lucrurilor
rigoare.
Te-am dibuit printre trestii
călător în travesti – vânt.
În fața noastră
infinitul deschis
ca o aripă
de pasăre
plâns.**

Aurel IVAN

